

PROGRAM WYCHOWAWCZY
GIMNAZJUM
IM. STEFANA ŻECHOWSKIEGO
W KSIĄŻU WIELKIM
NA LATA SZKOLNE 2014/2015 – 2018/2019

*„Osobowość kształtuje się nie przez piękne słowa,
lecz pracą i własnym wysiłkiem.”*

Albert Einstein

WSTĘP

Program wychowawczy to dokument opisujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Zawiera on całościowy opis zadań wychowawczych podejmowanych przez szkołę. Zadania te są częściowo określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach, a także określone przez dyrektora i nauczycieli po konsultacjach z rodzicami. Wynikają one ze znajomości środowiska, diagnozy problemów wychowawczych, potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców, nauczycieli. Program wychowawczy jest otwarty, ulega modyfikacji i ewaluacji.

Program wychowawczy opracowany został na podstawie:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencji Praw Dziecka
3. Ustawy z dn. 7.09.1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2004r., Nr 256 poz.2572; obowiązuje od 17.12.2004)
4. Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 (tekst jednolity Dz.U. z 2002r Nr 147, poz.1231; Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz.473)
5. Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26.10 1982 r.(tekst jednolity Dz.U.z 2002r Nr 11, poz.109 z późniejszymi zmianami)
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977)
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 nr 0, poz. 532)
8. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
9. Statutu szkoły
10. Rozpoznania potrzeb dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych wśród uczniów.

11. Opinii rady pedagogicznej szkoły o programie wychowawczym szkoły i o możliwościach jego realizacji
12. Opinii Rady Rodziców o programie wychowawczym szkoły i o możliwościach jego realizacji.
13. Raportu ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w roku szkolnym 2013/2014.
14. Rządowego Programu na lata 2014 -2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” i „Bezpieczna+”

WIZJA SZKOŁY

1. Szkoła dąży do tego, aby ***nasz absolwent*** w wyniku systematycznego, spójnego działania wszystkich pracowników szkoły przy współpracy z rodzicami i instytucjami wspomagającymi był człowiekiem:
 - *aktywnym, twórczym, o rozbudzonej ciekawości poznawczej i motywacji do samodoskonalenia*
 - *przygotowanym do pełnienia dalszych ról społecznych*
 - *umiejącym podejmować decyzje w oparciu o wartości etyczne, moralne, humanizm, tolerancję,*
 - *rzetelnie wykonującym swoją pracę, szanującym pracę innych ludzi*
 - *potrafiącym rozwiązywać własne problemy oraz wspierać innych w tym zakresie*
 - *dbającym o swoje zdrowie, środowisko*
 - *odpornym na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych (m.in. przemoc, cyberprzemoc, narkomania, alkoholizm)*
 - *będącym w dobrych relacjach z innymi, kulturalnym, koleżeńskim*
 - *szanującym godność ludzi*
 - *wrażliwym na krzywdę innych*
 - *szanującym i kochającym swój kraj i swą małą Ojczyznę.*
2. ***Nasz nauczyciel:***
 - *dba o przyrost umiejętności każdego ucznia*
 - *dokonuje samooceny podejmowanych działań i ich efektów*
 - *upowszechnia ciekawe rozwiązania metodyczne*
 - *docenia znaczenie informacji zwrotnej*

- *błąd traktuje jako sytuację uczącą*
- *indywidualizuje proces dydaktyczny zapewniając każdemu uczniowi optymalny rozwój*
- *kształcenie traktuje jako integralną całość z wychowaniem*
- *dba o kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji nauczyciel – uczeń, nauczyciel - rodzic*

3. **Rodzice** są wyrozumiali, przyjmują refleksyjną postawę wobec działań szkoły, aktywnie pracują w Radzie Rodziców, wspólnie rozwiązują problemy, doradzają, opiniują, pomagają w realizacji programu wychowawczego oraz obiektywnie oceniają pracę szkoły. Poprzez te działania autentycznie współdecydują o istocie i sposobach wychowania swoich dzieci.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, której głównym celem wychowawczym jest:

- dążenie do wszechstronnego rozwoju uczniów uwzględniając ich indywidualne możliwości i potrzeby;
- obdarzenie uczniów trwałym systemem wartości moralnych, niezbędnych do odpowiedzialnego udziału w życiu zawodowym i społecznym
- kształcenie i wychowywanie uczniów w duchu demokracji, praworządności, wzajemnego szacunku i autentycznego partnerstwa;
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki w szkołach ponadgimnazjalnych;
- promowanie i upowszechnianie zdrowego trybu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych;

- wychowanie w duchu patriotyzmu, poszanowania historii narodu i tradycji regionu;
- współpraca ze wszystkimi, którzy rozumieją, że zbieżność i jednolitość oddziaływań wychowawczych pozwoli osiągnąć właściwy efekt.

OGÓLNE ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Nadrzędnym celem wychowawczym naszej szkoły jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia, zapewnienie mu możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego i społecznego w warunkach poszanowania godności osobistej, z uwzględnieniem działań z zakresu promocji zdrowia, służący zbudowaniu równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięciu przez niego dojrzałości wewnętrznej, przygotowaniu go do podjęcia zadań rodzinnych, społecznych i zawodowych. W procesie wychowawczym kierujemy się przekonaniem, że wychowanie dzieci należy przede wszystkim do rodziców, a szkoła stanowi w tym względzie istotne wsparcie, że powodzenie działań wychowawczych uzależnione jest od autentycznej współpracy rodziców z nauczycielami.

Gimnazjum, realizując swoją nadrzędną funkcję, wspierając w tym zakresie powinności rodziców, realizuje następujące cele wychowawcze:

- ▶ rozwój intelektualny
- ▶ rozwój moralny
- ▶ wychowanie dla społeczeństwa
- ▶ wychowanie patriotyczne
- ▶ wychowanie prozdrowotne
- ▶ wychowanie proekologiczne.

Gimnazjum dąży do tego, aby jego uczniowie:

- ▶ **w zakresie rozwoju intelektualnego** poszukiwali prawdy, poznawali swoje uzdolnienia, rozszerzali swoje zainteresowania, nabywali umiejętności przyswajania wiedzy, poszukiwania informacji, wypowiedania się, przewyżczali „lenistwo myślowe”
- ▶ **w zakresie rozwoju moralnego** posiadali umiejętności myślenia wartościującego, oceny własnych zachowań, gotowości do poświęceń, odpowiedzialności za własne czyny
- ▶ **w zakresie wychowania dla społeczeństwa** poznawali siebie i innych, kształtowali w sobie wrażliwość uczuciową, nabywali umiejętności komunikacji interpersonalnej, przestrzegali norm społecznych, okazywali szacunek innym, kształtowali umiejętność współpracy; byli otwarci i tolerancyjni wobec osób niepełnosprawnych, kontrolowali własne zachowania i panowali nad własnymi emocjami, dbali o kulturę języka
- ▶ **w zakresie wychowania patriotycznego** poznawali dorobek kultury narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem kultury własnego regionu, posiadali poczucie więzi z krajem ojczystym i własną „małą ojczyzną”, potrafili korzystać z dóbr kultury i sztuki
- ▶ **w zakresie wychowania prozdrowotnego** posiadali wiedzę i umiejętności pozwalające na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, kształtowali sprawność fizyczną, rekreacyjnie uprawiali różne dyscypliny sportu oraz turystyki, byli odporni na wszelkiego typu zagrożenia związane z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych
- ▶ **w zakresie wychowania proekologicznego** rozwijali własną wrażliwość na potrzeby środowiska, dbali o środowisko naturalne, uczyli się odpowiedzialności za otaczającą przyrodę.

Zadania wychowawcze mogą być realizowane w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć pozalekcyjnych: zajęć świetlicowych, zajęć sportowych
- wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych
- wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych przygotowywanych przez uczniów na terenie szkoły
- wyjazdów do teatru, muzeum, kina
- pomocy psychologiczno - pedagogicznej
- zajęć profilaktycznych, terapeutycznych, rewalidacyjnych

- akcji charytatywnych
- zawodów i imprez sportowych
- wykładów, warsztatów, kampanii społecznych
- projektów edukacyjnych
- współpracy z instytucjami wspierającymi działania szkoły (m.in. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli, policja, podmioty realizujące świadczenia zdrowotne)
- współpracy z rodzicami, która obejmuje: natychmiastowy kontakt w niepokojących sytuacjach wychowawczych (telefoniczny, listowny), stały kontakt podczas zebrań i wywiadówek, stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców, spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym (porady, konsultacje)

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

Podstawowym zadaniem wychowawczym i opiekuńczym szkoły jest rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Dlatego nauczyciele dbają o życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów, wspierają ich rozwój psychofizyczny, pomagają w przezwyciężaniu niepowodzeń edukacyjnych. Każdy nauczyciel jest osobą, która nie tylko przekazuje wiedzę, ale i wychowuje. Podstawową powinnością wychowawczą jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości, w którym zdrowie, poczucie sensu istnienia oraz szacunek do drugiego człowieka należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu.

W tym zakresie szkoła:

- zapewnia uczniom bezpieczeństwo w trakcie ich pobytu w szkole,
- zapewnia doraźną pomoc medyczną,
- adekwatnie reaguje w sytuacjach kryzysowych,
- promuje zdrowy styl życia, zapewnia uczniom warunki do rozwoju kultury fizycznej, kształtuje nawyki uprawiania sportu, turystyki i innych form aktywnego wypoczynku,

- dba o kształtowanie przyjaznego klimatu wśród uczniów, nauczycieli, pracowników,
- organizuje pomoc materialną dla uczniów, wymagających wsparcia materialnego w zakresie wyposażenia edukacyjnego przy współpracy z GOPS-em, Radą Rodziców
- zapewnia uczniom, w zależności od potrzeb, zajęcia pozalekcyjne, w tym: dydaktyczno – wyrównawcze, rozwijające uzdolnienia, specjalistyczne
- wzmacnia kompetencje wychowawcze nauczycieli i rodziców
- współpracuje z instytucjami wspierającymi pracę szkoły w zakresie: diagnozy i terapii uczniów, profilaktyki, zapewnienia bezpieczeństwa, wspomaganie sytuacji życiowej uczniów
- współpracuje z rodzicami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia uczniów

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Ceremoniał i tradycje to stałe imprezy szkolne wpisane w kalendarz szkolny, budujące klimat szkoły, kształtujące postawy (m.in. tolerancji) i umiejętności (m.in. pracy w zespole), rozwijające zainteresowania (m.in. tradycją, kulturą), integrujące całą społeczność szkoły. Do takich momentów w życiu naszej szkoły należą:

1. Ślubowanie klas pierwszych
2. Dzień Patrona Szkoły
3. Święto Edukacji Narodowej
4. Święto Niepodległości
5. Andrzejki
6. Mikołajki
7. Spotkania wigilijne
8. Jasełka

9. Zabawa karnawałowa
10. Walentynki
11. Święto Konstytucji 3 maja
12. Dzień Matki
13. Dzień Dziecka
14. Dzień Sportu
15. Uroczyste zakończenie roku szkolnego
16. Apele szkolne dotyczące m.in. bieżących spraw wychowawczych, podsumowania pracy szkoły w danym semestrze

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

Wykaz procedur, strategii reagowania w sytuacjach trudnych, interwencyjnych obowiązujących w naszej szkole:

1. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych, nieład).
2. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
3. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
4. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
5. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

6. Procedura dotycząca usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach edukacyjnych oraz zwolnienia ucznia z zajęć w danym dniu.
7. Procedura postępowania wobec ucznia, który naruszył zasady korzystania w szkole z telefonów komórkowych i innych urządzeń odtwarzających i nagrywających dźwięk, a także tabletu czy laptopa.
8. Procedura postępowania w razie wypadku ucznia.

METODY PRACY:

- obserwacja ucznia w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych
- prezentacje, prelekcje
- dyskusja w klasach
- modelowanie postaw
- aktywność twórcza
- działalność artystyczna młodzieży
- konkursy
- wycieczki
- projekty
- zajęcia warsztatowe

FORMY PRACY:

- praca w zespole klasowym
- praca w grupach
- praca indywidualna

METODY EWALUACJI:

- sprawozdania podsumowujące pracę wychowawczą (na zakończenie roku szkolnego)
- obserwacja funkcjonowania ucznia
- osiągnięcia ucznia
- zapisy w dziennikach lekcyjnych
- ankiety
- apele, prezentacje, uroczystości szkolne
- konkursy
- wycieczki
- wystawy prac uczniów